

DENGELEG

2017. Ő S Z

XXIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Szeptember

Szeptember az iskolakezdésről szól leginkább. Százezerszám indulnak gyermekeink különféle oktatási intézményekbe.

Taníttjuk és tanítatjuk őket.

Közben azt is észre kell vennünk, hogy mialatt felelősséget érzünk az Ő fejlődésükért, mi is tanulhatunk tőlük.

Jézus Krisztus sokat idézett híres mondása volt: Ha „**olyanok nem lesztek, mint a kisgyermekeket, nem mentek be a mennyek országába**” (Mt 18,3). Mennyiben lehet egy gyermek Isten országának a jele? Miért is éri őt ilyen nagy tisztesség?

Elsősorban azért, mert ő alapvetően kiszolgáltatott. Esendő, akit a segítségkérés és a kinyújtott üres tenyér jellemez. Támaszra és oltalomra van szüksége.

Másodszor azért teszi Jézus a gyerekeket Isten országa mércéjévé, mert nekik aztán végtelen a fantáziájuk. Az ő birodalmuk nem a „van”, hanem a „lehet”. Isten országa titka pedig éppen ebben a távlatosságban rejlik.

Harmadszor: a gyermek őszinte. Andersen meséje szerint kizárólag egy kisgyermek mer felkiáltani: „A király meztelen!” József Attila is így beszél egykori gyermek önmagáról: „Én még őszinte ember voltam, / ordítottam, toporzékoltam...”

Negyedszer azért lehet a gyermekeké az Isten országa, mert ők tudnak kérni. Nagy László írja egyik versében: „nekem a kérés / nagy szégyen, / adjon úgy is, ha / nem kérem...”

Ötödször: a gyermek tud kérdezni.

A tudomány szerint a gyermeki rácsodálkozás minden filozófia ősforrása, kezdete. Egy gyermek kérdezősködése a világról azonos a legnagyobb gondolkodók kérdéseivel. Mondják: „minden gyermek tudósna és feltalálónak születik, csak később oltja ki magában a csodálkozás világát.

Hatodszor azért lehet a gyermekeké Isten országa, mert ők tudnak sírni. A felnőtt vagy rejtegeti könnyeit, vagy egyszerűen már képtelen a sírásra. Ezzel együtt a lelke is érzéketlenné, közömbössé válik.

Jézus maga is volt gyermek. Csak talán benne felnőttként is megmaradt ez a lelkület, hiszen ő mindvégig kiszolgáltatott, ugyanakkor végtelen fantáziájú volt. Jellemezte az őszinteség, tudott kérni, kérdezni és sírni, valamint imádkozni gyermeki lelkülettel. Amikor a kereszten szenvedve így suttogott: „Atyám, a te kezembe teszem le az én lelkemet”, akkor a zsidó kisfiúk esti imádságát mondta. Mintha ma valaki ezekkel a szavakkal lépne át a halálba: „Én Istenem, jó Istenem, becsukódik már a szemem...”

Kezdődik hát az iskola gyermekeinknek, de Isten örökkévaló iskolájában, a mindennapok tanulási kényszerében, mindnyájan rá vagyunk utalva önmagunk képzésére.

Legyen ehhez kézikönyvünk a Szentírás, példaképünk pedig a Krisztus által is vázolt gyermeki lelkület.

Bartos Zoltán
lelkész

Ökumenikus tanévkezdő Istentisztelet

Egyházasdengelegen már hagyománynak számítanak az iskolaévhez kapcsolódó egyházi alkalmak, úgymint a tanévnyitó és tanévzáró istentiszteletek. A kialakult gyakorlatnak megfelelően a tanévzáró a Római Katolikus templomban, míg a tanévnyitó az Evangélikus Templomban kerül megrendezésre. Így történt az idén is. Szeptember 10-én a két felekezet szolgálatával egy tartalmas, de mégis családi alkalmon lehetünk együtt. A csaknem teljes létszámban ott lévő óvodásokat, iskolásokat, pedagógusait, intézményvezetőit is elkísérték a község polgármesterével egyetemben. Az ökumenikus istentiszteleten Nagy Menyhárt Sándor, a Római Katolikus Egyházközség lelkésze hirdette az Igét élvezetes és lebilincselő előadás keretében, mindenki által érthető módon. Helyet kaptak természetesen a megszólalásra a 2017/18-as tanévet kezdő diákok is, akik egy „Hálafának” nevezett szolgálócsokorral készültek. Ebben egy-egy mondatban felelevenítették a nyárhoz és szünethez kapcsolódó emlékeiket. A nagyobbak ugyanakkor az Istentiszteleti liturgiába kapcsolódtak bele, igeolvasással és imádsággal. A gyermekek után tanáraik és intézményvezetőik egy-egy rövid monológgal biztatták, bátorították a diákokat a tanulásban való helytállásra. Az istentisztelet végén pedig az oltár előtt felsorakozó tanévet kezdők Isten áldásában részesültek. Ezúton is kívánunk a diákoknak jó tanulást, a pedagógusoknak pedig jó munkát!

*Bartos Zoltánné
hitoktató*

*„Táskámban könyvek, füzetek, vár rám egy pad és sok gyerek,
számok, betűk és dallamok... Szervusz! Iskola! Itt vagyok!”
/Kálnay Adél: Köszöntő/*

Iskolai hírek- Tanévnyitó

Az idei forró nyár még szinte véget sem ért, s 2017. szeptember 1-jén kezdetét vette a 2017-18-as tanév. Kedves emlék lett a nyaralás, a pihenés a nagymamánál, a vízpart, az ízletes fagyalt. Benépesültek az osztálytermek, mindenki izgatottan mesélte a nyár eseményeit.

Külön köszöntöm az első osztályos tanulóinkat, akik most tele izgalommal, várakozással lépték át képletesen, s gyakorlatban is a tudás kapuját. Szeretném, ha iskolánk életre szóló útmutatót adna számukra, hiszen a tanulás, melynek most az alapjait rakják le, egy életen át tart. Kívánjuk, hogy az itt töltött idő öröm legyen számukra. Fedezzék fel a betűk és a számok világát, melyhez sok sikert és még több piros pontot kívánunk.

A 2., 3., és 4. osztályos tanulóink már rutinosan készültek a tanévkezdésre, s remélem a szorgalmuk, kitartásuk egész évben útítársuk lesz.

Iskolánk megszépülve várja tanulóinkat, köszönet a fenntartónknak és még nagyobb köszönet a helyi Polgármesteri Hivatalnak, aki nem kevés támogatással járult hozzá környezetünk megújulásához.

Fontos számunkra, hogy diákjaink mindennap örömmel jöjjenek iskolánkba, újabb és újabb dolgokat fedezzenek fel, élmény legyen számukra a tanulás. Ehhez nélkülözhetetlen a szülők szerepe, s fontos, hogy ott legyenek minden jelentős eseménynél gyermekeik iskolás éveiben. Tanulóink számára az iskolával együttműködve nyújtott segítség a leghatékonyabb. Mindannyian tudjuk, hogy a személyes példamutatás a legfontosabb a gyermeknevelésben. Ehhez kívánok nagyon sok erőt a Szülőknek és bízom abban, hogy együtt örülhetünk gyermekeink sikereinek. Egymást segítve kell dolgoznunk a közös cél érdekében. S amikor a gyermekek könnyebben veszik az akadályokat, sikerélményeik lesznek, tudásuk megalapozott lesz, együtt lehetünk büszkék arra, hogy a nevelésből, tanításból mindannyian kivettük a részünket.

Minden kedves diákunknak, azok családtagjainak, és kollégáimnak, boldog pillanatokkal, szorgalommal, türelemmel, figyelemmel, erővel és jó egészséggel teli eredményes tanévet kívánok.

*Zsuzsa Jánosné
igazgatóhelyettes*

Kopogtat az ősz

Augusztus utolsó napjaiban maradék erejét összeszedve búcsúzott el az idei nyár. A vállalkozó gyerekekkel, szülőkkel egy Héhalomba szervezett kerékpártúrával, fagyizással tettük ezt még emlékezetesebbé.

Szeptember elején 7 iskolába induló gyerektől búcsúztunk, s a nyár folyamán 2 gyerek elkerült a faluból. Az októberi statisztikai jelentés idejére az új gyerekek fokozatos beszoktatásának eredményeként csoportunk létszáma várhatóan újra 21 főre gyarapszik. Életkor szerint a következő az összetétel: 6 nagycsoportos, 2 középsős és 13 kiscsoportos korú gyermek. Nyolc olyan óvodásunk van, aki a két szomszéd településről jár át.

Óvodánk pedagógiai programjának megfelelően nevelőmunkánkban idén is nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományápolásra és a természet szeretetére, óvására. Programjainkat továbbra is a hagyományörző és a környezetvédelmi jeles napok köré szervezzük, alkalmazkodva a csoport összetételére, a gyerekek fejlettségére.

Szeretnénk óvodánkban idén is megőrizni azt a kialakult légkört, melyben jól érzi magát gyerek, szülő, pedagógus egyaránt. S ez csak őszinte együttműködésen alapulhat. Továbbra is szeretnénk a gyerekek fejlettségének megfelelő szinten a települési programok aktív résztvevői lenni. Mindezekben kérem a családok, a fenntartónk és minden további partnerünk támogatását.

*Liptai Lászlóné
óvodavezető*

Haluskafesztivál

2017. szeptember 9-én a Vanyarci haluska fesztiválon vettünk részt. Tizenegyedik éve rendezik meg a sztrapacska főzőversenyt és mi a kezdetektől részt veszünk az eseményen. Volt, amikor tízen vagy annál kevesebben feláldozzuk szabadidőnket, hogy megmutassuk mi is jó sztrapacskát tudunk főzni. Ez abban is megmutatkozik, hogy egyre többen keresik fel sátrunkat. Jóízűen fogyasztják el a többféle ízesítésű és zöldegekkel díszített sztrapacskáinkat. Vannak olyan vendégek, akik évről-évre visszatérnek hozzánk. Hosszú sor állt a kiszolgáló személyek előtt. Folyamatosan folyt a munka, hogy ki tudjuk elégíteni az igényeket.

Izgatottan vártuk az eredményhirdetést, ahol a brindzás sztrapacska kategóriában a harmadik helyezést értünk el. A nap végén mindannyian jól kifáradva, de megelégedetten tértünk haza.

Jakus Árpádné

Ötvenéves általános iskolai találkozó

Szaszi Jánosné
Moravcsik Béláné
Mosonyi Imre
Albert Istvánné
Mladoniczki György
Tolnai Béláné
Jakus Viktor
Surányi Józsefné
Dobos Tiborné
Jakus János
Falta Gyuláné
Mlinárcsek Mihály
Zöldi Györgyné

Javallat

Kedves Betegeim, Dengelegi lakosok!

Újabb lapszámhoz ért a Dengeleg című újság. Nagy örömmel tettetem eleget Polgármester Úr felkérésének.

Elsőként egy öröndetes hír: Új, multifunkcionális nyomtatót kapott a praxis a Dengelegi Önkormányzattól, amellyel remélhetőleg hosszú ideig tudunk majd szép küllemű vényeket és beutalókat nyomtatni, illetve leletek fénymásolását is képesek leszünk helyben elvégezni.

Ősz van ismét. Gyermekünk, unokáink megkezdtek az iskolát-óvodát. Sok háznál nagy csendesség lett hirtelen. De ez csak átmeneti állapot. Ugyanis ilyenkor nem csak élményeiket osztják meg egymással a nebulók, hanem a nyáron begyűjtött, s tünetmentesen hordozott vírusokat is. Ráadásul a reggelek is hűvösebbek, s a levegő is párásabb, így számolni kell a felső léguti betegségek számának átmeneti emelkedésével. A csendet átmenetileg itt-ott köhécselés fogja felváltani. Nátha esetén a teendők: torokfertőtlenítő, orrspray és Nurofen szirup a kicsiknek, s Nurofen tableta a 30 kg felettieknek. Fontos, hogy reggelente adjunk egy vékony pulóvert, vagy dzsekit a gyermekekre, öltöztessük Őket rétegesen! A nátha magától gyógyul, a tünetek enyhítését szolgáló, előbb felsorolt szerek mind szabadon kaphatók. Ugyanezen tünetek jelentkezésekor 16 év felett a Coldrex tableta jól bevált készítmény, az én családom tagjai is erre esküsznek. Ebből 60 kg testsúly felett 3x2 szedendő, álmatlanság esetén este csak 1 tableta.

Fontos, hogy zöldségből, gyümölcsből kinyerhető természetes vitaminokkal, nyomelemekkel még most töltsük fel szervezetünk raktárait a téli hónapok előtt. Érdemes télen is bőven fogyasztani savanyúságot, első sorban savanyú káposztát!- nagyon magas C vitamin tartalma miatt.

Akinek dolga akad az egészségüggyel, az tudja és látja a hosszú előjegyzési időpontokat, a nehézkes kivizsgálásokat. A közel jövőben sajnos nem számíthatunk jelentős javulásra e téren, így mindenkinek egyéni érdeke, hogy egyre jobban figyeljen oda, s vigyázzon saját egészségére. Mit értek ez alatt: rendszeres testmozgást, a testsúly kordában tartását, dohányzás és kóros mértékű alkohol fogyasztás visszaszorítását, és szűrővizsgálatokra történő elmenetelt.

Az egyének szerepe fokozatosan növekszik saját egészség megőrzésük szempontjából.

És bőven akad tennivaló. A legfrissebb statisztikák szerint a várható élettartam és az egészségben eltöltött életek alapján az Unió sereghajtói közé csúszunk. Egyes európai országokban átlagosan akár 10 évvel is tovább élnek az emberek, mint Magyarországon. Meggyőződésem, hogy az egészségre való odafigyelés NEM pénz kérdése. Csupán ész dolga: felfogja-e az illető, hogy tenni kell egy életen át az egészség megtartásáért. Mint ahogy egy házzal, portával is mindig akad teendő, ha sokáig akarjuk élvezni. A törött cserepet kicseréljük, az udvart felsöpörjük, a kerítést időnként átfestjük, a fűvet hetente lenyírjuk. Ugyanígy kellene bánni saját magunkkal is: jó gazdaként.

Ehhez kívánok Mindenkinek szándékot, kitartást, s az eredmény nem marad el!

Szép őszi napokat kíván házi orvosuk:

Dr. Balogh Botond

Labdarúgás

Labdarúgó csapatunk megkezdte a felkészülést az őszi idényre. A csapat keretében történt változás, Király Roland befejezte, három új játékost igazoltunk, akik közül egy visszatérőnk van Gyurik Bence személyében ő Pásztórról érkezett. További játékosok: Tóth László Vanyarcról és Szerémi Dávid Ecsegről érkezett hozzánk, hogy erősítsék a csapatot. Két edzőmérkőzéssel készültek a bajnokságra a játékosok. Megkérek minden szurkolót, hogy az előző szezonhoz hasonlóan támogassák és buzdítsák a csapatot. Az eredmények a számok tükrében:

- 2017.08.06. 18.00. Felkészülési mérkőzés
Héhalom – **Egyházasdengeleg F.E. 4:0**
- 2017.08.13. 17.00. Felkészülési mérkőzés
Egyházasdengeleg F.E. – Erdőkürt **3:4**
- 2017.08.26. 17.00. Bajnoki mérkőzés
Sz.püspöki – **Egyházasdengeleg F.E. 6:1 (4:1)**
Góllövő: Liptai B.
- 2017.09.03. 16.00. Bajnoki mérkőzés
Egyházasdengeleg F.E. – N.bátony **1:7 (1:5)**
Góllövő: Liptai B.
- 2017.09.10. 16.00. Bajnoki mérkőzés
Vanyarc – **Egyházasdengeleg F.E. 4:2 (4:1)**
Góllövő: Jakus Zs., Tóth L.

HAJRÁ DENGELEG!

*Berkes Balázs
polgármester*

DENGELEG

Az Egyházasdengelegi Önkormányzat tájékoztatója. *Kiadja: Egyházasdengeleg Község Önkormányzata*
☎ 3043 Egyházasdengeleg, Rákóczi út 79., ☎ 32/587-025; <http://www.dengeleg.hu/>; E-mail: hivatal@dengeleg.hu,
Felelős kiadó: Berkes Balázs polgármester